

alle uden videre faar kirkelig Valgret, udvidet man Menighedsraadens Opgaver ganske overordentligt og giver dem en Skatteudskrivningsret af meget stort Omfang og af meget stor Betydning. Allerede nu er Kirkeskatten mange Steder ved at blive noget, man regner med, hvad man ikke tidligere gjorde. Jeg har set, at ved et Møde af Menighedsraadsmedlemmer ovre paa Fyn har en Pastor Petersen fra Tømmerup peget paa dette Forhold og udtrykt sin Frygt for, at Kirkeskatten skal blive en Pind til Folkekirkens Ligkiste. Det er ganske ejendommeligt, at det Syn kommer frem netop hos en Præst i Folkekirken; han frygter, at den kirkelige Interesse ikke er saa stor, at den kan opveje Pengepungens Interesser. Denne kirkelige Skat kan efter min Mening blive og er allerede nu en meget betydelig Skat.

Man indfører her ejendommeligt nok en kirkelig Forskelsbeskatning. Medlemmer af Valgmenigheder kan fritages for denne Kirkeskat for den Parts Vedkommende, som de betaler til deres Valgmenighed, men ikke for mere. Resten skal de saa betale til Sognemenighedsraadet. Det er en kirkelig Forskelsbeskatning af en ejendommelig Art. Jeg tror for øvrigt ikke, den vil svare Regning. Lad mig tage et Eksempel, som jeg har hørt nævne af et Medlem af dette høje Ting, som er Medlem af en Valgmenighed. Han svarer nu 60 Kr. til sin Valgmenighed og vil efter den Beregning, der er anstillet, komme til at svare 100 Kr. til Sognemenigheden; deraf slipper han for de 60 Kr., men skal betale Forskellen, de 40 Kr., til Sognemenigheden. Han vilde rimeligvis foretrække at forhøje sit Bidrag til Valgmenigheden, som har hans nærmeste Interesse, og ikke betale til noget, der ikke har hans særlige Interesse.

Nu er jeg vel klar over, at man kan tænke sig, at Medborgere ikke har Skattepligt, men alligevel Valgret. De kan være fattige, men kan dog indirekte gennem deres Samfundsarbejde bidrage til Samfundet, til Stat og Kommune, paa en saadan Maade, at vi i og for sig kan finde det meget rimeligt, at de, selv om de ikke har Skattepligt, alligevel faar Valgret. Men hvad jeg aldrig i mine Dage havde drømt om, at jeg skulde opleve, det er, at man skulde forelægge et Forslag, der saa haandfast som her gennemfører en Ordning, hvorefter man har Skattepligt, men ikke Valgret. Det er efter min Mening en fuldkommen umulig Stilling at indtage. Det strider imod al demokratisk og al parlamentarisk Tankegang, at man kan have Skattepligt, men ikke den tilsvarende

Valgret. De to Ting, Skattepligt og Valgret, maa følges ad. Her er, synes jeg, et Alternativ. Enten maa man gennemføre den sønderjydske Ordning: at alle, der hører til Folkekirken, ogsaa faar kirkelig Valgret, eller ogsaa maa man gennemføre dette, at man skal foretage en Tilmelding, men saa maa man indskrænke Skattepligten til dem, der faar Valgret. Og det er en Vej, vi kan tænke os at gaa. Det er en Vej, der ogsaa kunde føre til — og maaske i Løbet af ikke saa lang Tid —, at vi fik Kirke og Stat adskilt paa en praktisk og lempelig Maade: alle, der meldte sig til, fik deres Valgret; og saa fik de ogsaa Skattepligt, men de, der blev tilbage, fik ingen Valgret og heller ingen Skattepligt.

Der vilde da opstaa en Overgangstilstand, hvor vi havde, om jeg saa maa sige, aktive Sognekirkemedlemmer — jeg taler slet ikke om Kristne, det har ingenting dermed at gøre —, som altsaa havde Indflydelse paa Sognekirken og Statskirken, den Indflydelse, der bl. a. i høj Grad udvides ved alle disse Lovforslag: Indflydelse paa Bispevalg o. s. v. — og saa havde man nogle passive Sogne- og Folkekirkemedlemmer, som ikke fik denne Valgret, og som heller ikke havde denne særlige Skattepligt, men som ganske vist gennem deres almindelige Kommune- og Statsskatter bidrog til Folkekirkens Opretholdelse og Bestaaen, og som derfor havde en vis Ret til kirkelig Betjening; der var en Missionsmark for de andre. Det kunde blive en lempelig og naturlig Overgang til Kirkens Adskillelse fra Staten, og jeg tror, ærede Medlemmer, at det vil blive det. Jeg tror, det vil være en ganske naturlig og uundgaelig Konsekvens af Gennemførelsen af disse Love: Skattepligt og Valgret maa følges ad, og derfor vil disse Love af sig selv føre ind i et Spor, der ret hurtigt fører til Kirkens fuldstændige Adskillelse fra Staten.

Saa er der Bispevalg. Vi har faaet forelagt et Lovforslag som hedder: Forslag til Lov om Valg af Biskopper, men naar jeg læser dette Forslag igennem, kan jeg ikke finde noget om Valg af Biskopper. Jeg finder ganske vist, at der for dog at redde det rent formelle staar i § 5: Har ingen Kandidat opnaaet et saadant Stemmetal, afseer Ministeriet samtlige Biskoppers Erklæring over dem, paa hvem Stemmer er faldet, og træffer derefter sit Valg af, hvem han vil indstille til Udnævnelse af Kongen. Jeg finder ganske vist Ordet „Valg“ der, det er jo en Lov om Bispevalg, men i de foregaaende Paragraffer er der ikke noget om Valg. Først i Slutningen er der denne Be-